

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-03828-010
Otsuse kuupäev	4. okt 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg
Tarbija	
Kaupleja	AS Eesti Gaas, 10178905
Tarbija nõue	Kahju hüvitamine.
Asja läbivaatamise aeg	14. sept 2022

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid septembris 2021 lepingu, millega kaupleja kohustus tegema tarbija gaasikatla Viessemann Vitodens 333 (2004) hoolduse ja tarbija kohustus teenuse eest tasuma 65,00 eurot. Hooldus tehti 22.septembril 2021; tarbija tasus kaupleja arve 1002806438 6.oktoobri 2021 maksekorraldusega nr 2445.

26.septembril 2021 teatas tarbija kauplejale, et peale hooldust tekkisid katla töös häired, mida enne ei esinenud. Katlas ei püsi tööks vajalik rõhk, millest tingituna on tekkinud vajadus lisada iga päev süsteemi vett. Tarbija arvates rikuti hoolduse käigus paisupaagi membraan. Tehnik käis kohal ning vahetas õhku läbilasknud paisupaagi nipli.

5.oktoobri 2021 väljakutsel tuvastas tehnik, et kaitseklapist tilgub vett ja vahetas kaitseklapi. 10.oktoobril 2021 lülitas tarbija seoses puhkusele minekuga katla välja.

5.novembril 2021 teatas tarbija kauplejale, et peale katla sisselülitamist (oktoobri lõpus) ei ole olukord paranenud; rõhk katlas langeb 0,2 bar ööpäevas. Kohale läinud tehnik tuvastas, et katla soojusvaheti korpuses on mikropragu.

10.novembril 2021 tegi kaupleja tarbijale pakkumuse uue soojusvaheti ostmiseks, mille maksumus koos paigaldusega on 1874,00 eurot.

Tarbija leiab, et katlal tekkinud vigastused põhjustati mittekvaliteetse hooldusega. Peale hoolduse lõpetamist oli katla käivitamine probleemne; vesi läks keema ja katel seiskus mitmel korral. Katel õnnestus käivitada alles kolmandal katsel. Ta oli sunnitud ostma uue gaasikatla ja leiab, et kaupleja on põhjustanud talle kahju summas 1 874,00 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja väidab, et katlasüsteemi hooldamisel on tavapärane, et filtri eemaldamisel ja

puhastamisel satub torustikku õhku. Kui süsteemi õhueraldaja ei saa torustikku jäänud õhu eraldamisega hakkama, tuleb õhk eemaldada pumba kaudu. Seda ka tehti ning kontrolliti seejärel katla tööd terve tsükli jooksul. Tõrkeid ei tekkinud ja süsteem veateateid ei andnud.

Lekkekohad on parandatud. Mikropraod soojusvahetis on suure tõenäosusega tekkinud sellest, et tarbija ei kutsunud katla keema minemisel tehnikut, vaid hakkas ise katelt külma vee lisamisega jahutama. Kuumale pinnale kallatud külm vesi põhjustab termilisi pingeid, mille tulemusena võivad tekkida praod.

Kaupleja hinnangul põhjustas kujunenud olukorra katla amortiseerumine. Sõltuvalt võrguvee kvaliteedist on katlasüsteemide eksploatatsiooniperiood keskmiselt 15 aastat.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb töövõtulepingul. VÕS § 635 järgi kohustub töövõtja töövõtulepinguga valmistama või muutma asja või saavutama teenuse osutamise muu kokkulepitud tulemuse (töö), tellija aga maksma selle eest kokkulepitud tasu.

Kaupleja on teinud töö oma majandustegevuses; seega on sõlmitud lepingu puhul tegemist tarbijatöövõtulepinguga VÕS § 635 lg 4 tähenduses. VÕS § 641 järgi peab tarbijatöövõtu puhul töö vastama tavaliselt seda liiki tööle omasele kvaliteedile, mida tarbija võis töövõtja reklaami või avalduste põhjal mõistlikult eeldada.

Pooled ei vaidle selles, et peale hooldustöö tegemist tuli katlasüsteemis vahetada paisupaagi nippel ja kaitseklapp. Tarbija väidab, et gaasikatla erinevate detailide vigastused on tingitud kaupleja poolt tehtud hooldustöödest. Kaupleja sellega ei nõustu.

Komisjon selgitab, et üldjuhul kannab töövõtja töö juhusliku hävimise ja kahjustumise riisikot kuni töö valmimiseni. Kui kokku on lepitud töö vastuvõtmine või kui see on tavaline, kannab töövõtja juhusliku hävimise ja kahjustumise riisikot kuni töö vastuvõtmiseni või vastuvõetaks lugemiseni (VÕS § 640 lg 2). Reeglina tähendab see töövõtulepingu eseme (kokkulepitud töö/teenus) juhusliku hävimise ja kahjustumise riisikot. Riigikohus on selgitanud, et VÕS § 640 lg 2 on analoogia korras kohaldatav ka juhul, kui kahju tekib esemele, mis on töö tegemiseks töövõtjale antud.

Seega hõlmab VÕS § 640 lg 2 töövõtja valdusesse antud eset üldiselt, mitte üksnes töövõtulepingu alusel tehtud konkreetset tööd või teenust. Töövõtja peab tagama tellija asjade säilimise ja vältima nende kahjustumist kuni töö valmimiseni, töö vastuvõtmiseni või vastuvõetaks lugemiseni. Töövõtja on üldise kaitsekohustuse alusel kohustatud tagama tellija asjade säilimise ja vältima nende kahjustumist. Kaupleja vastutab kahjustuste eest samaväärselt sõltumata sellest, kas need tekkisid ebaõigest tehnoloogiast, kasutatud seadmete omadustest, parandustöödest või muust tegurist põhjustatuna. Tähepunkt on asjaolu, et kahjustused tekkisid esemele ajal, kui see oli kaupleja valduses töö tegemise ajal ja kauplejal lasus juhusliku hävimise või kahjustumise riisiko.

Kõnealusel juhul kattuvad poolte selgitused selles, et kaupleja tehnik tegi hooldustööd katla asukohas, so tarbija ruumides. Töö lõppedes pani tehnik katla tööle, eemaldas süsteemi

pääsenud õhu ja jälgis peale seda katla tööd terve töötssükli ulatuses. Poolte selgitustest saab komisjon aru, et tarbija viibis hooldustöö juures ja jälgis katla käivitamise protsessi. Seejärel vormistati akt ja töö anti tarbijale üle. Samast ajast läks tarbijale üle asja juhusliku hävimise või kahjustumise riisiko.

Komisjonile ei ole esitatud mingeid tõendeid, millest saaks järeldada, et katlasüsteemi seadmetel oli töö üleandmise ajal mingeid vigastusi. Tarbija on katla rõhu langemisest teatanud kauplejale 26.septembril 2021, so 4 päeva hiljem. Pooled ei vaidle selles, et kaupleja tehnik vaatas 27.septembril 2021 katlasüsteemi üle ning asendas õhku läbi lasknud paisupaagi nipli. Tarbija 5.oktoobri 2021 teatele reageeris kaupleja samuti koheselt ning vahetas välja vett läbilaskva kaitseklapi.

Tarbija arvates on nende tööde põhjuseks ebakvaliteeselt tehtud hooldustööd; kaupleja arvates gaasikatla süsteemi üldine amortiseerumine. Asendatud detaile komisjonile esitatud ei ole; puuduvad mistahes tõendid, mille põhjal saaks tuvastada kahjustuste olemust. Seega puudub komisjonil võimalus tõsikindlalt tuvastada detailide kahjustuste iseloomu ja tekkepõhjust.

Komisjon selgitab, et nende detailide vigastused ei oma vaidluse lahendamisel määravat tähendust. Seda eelkõige põhjusel, et nende kahjustuste tagajärjed on kaupleja poolt parandatud.

5.novembri 2021 väljakutse kontrollimisel tuvastas kaupleja tehnik soojusvahetil mikroprao. Tarbija arvates on samuti tegemist hooldustööde tagajärjega. Kaupleja arvates on mikropragu tekkinud katla termiliste pingete tõttu.

Tarbija on kirjeldanud, et katel läks keema ning ta lülitas katla välja ja jahutas seda torustikust tuleva külma veega. Kumbki pool on väidete kinnitamiseks tõendeid esitanud ei ole. Komisjonile jääb arusaamatuks, mis takistas tarbijal tegemast peale katla välja lülitamist kauplejale uut väljakutset.

Tarbija väidab, et tema kahju on 1 874,00 eurot. Tarbija selgitustest saab komisjon aru, et tarbija on ostanud endale uue katla, milleks tehtud kulutust hindab talle põhjustatud kahjuna. Komisjon tarbijaga ei nõustu.

Kahju tekkimise ja kahju suuruse tõendamise kohustus lasub kahjustatud isikul, kõnealusel juhul tarbijal.

Komisjonile ei ole esitatud tõendeid, millest saaks järeldada, et tarbija vara väärtus on vähenenud nõutava hüvitise ulatuses. VÕS § 127 lg 4 järgi on kahju hüvitamise eesmärgiks kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud.

Enne gaasikatlal mikroprao tuvastamist kuulus tarbijale 2004. aastal soetatud gaasikatla süsteem, millest osa oli uuendatud 2019. aastal. Komisjon nõustub kauplejaga selles, et tegemist on seadmetega, mis olid märkimisväärses ulatuses amortiseerunud. Seega ei vähenenud tarbija vara uueväärse seadme maksumuse ulatuses.

Tõendamata on ka põhjusliku seose olemasolu uue seadme soetamise põhjuse ja kaupleja tegevuse vahel. Sõna sõna vastu olukorras saab komisjon nõude rahuldada üksnes juhul, kui nõude esitanud isiku selgitused on ülekaalukalt veenvamad. Kõnealusel juhul see nii ei ole.

Komisjoni hinnangul ei ole tarbija üldsõnalised väited mittekvaliteetsest hooldustööst piisavad, selgitamaks välja, mida täpselt tehnik väidetavalt ebaõigesti tegi ja kuidas see tegevus võiks olla põhjuslikus seoses rohkem kui kuu aega hiljem katla korpuses tuvastatud mikropraoga. Kaupleja selgitus termiliste pingete tekkimisest on eluliselt usutav. Komisjoni hinnangul ei ole tõendatud, et uue katla soetamise vajadus oleks põhjuslikus seoses 22.septembril 2021 kaupleja poolt tehtud hooldustöödega.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et kaupleja ei ole vastutav tarbija tehtud kulutuste eest ning esitatud kahju hüvitamise nõue tuleb jätta rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/